

Dönem : 3
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı : 300

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması ve protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı ve Dışişleri Komisyonu raporu (1/353)

T. C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71-1058/4700

24 . 6 . 1970

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 22 . 6 . 1970 tarihinde kararlaştırılan «La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı» ile gereğe ve ekleri ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Süleyman Demirel
Başbakan

LA HAYE'DE 16 ŞUBAT 1961 TARİHİNDE DEĞİŞTİRİLEN 6 HAZİRAN 1947 TARİHLİ ANLAŞMA VE PROTOKOLÜN ONAYLANMASININ UYGUN BULUNMASINA DAİR KANUN TASARISININ GEREKÇESİ

Genel Gereğe :

İhtira beratı hukukumuzda tetkiksiz ihtira beratı verilmesi usulünden ihtiraların yenilik tetkikine tabi tutularak yenilik vasfını haiz olmaları takdirinde bu ihtiralara berat verilmesi usulüne geçmeğliğimiz üzerine, yenilik tetkiklerini yapacak teşkilâtı olmayan ve berat taleplerini yenilik tetkikine tabi tutan Devletler için Holanda, Belçika, Lüksemburg ve Fransa arasında 6 Haziran 1947 tarihinde yapılan ve bir nevi müşterek fen heyeti mahiyetinde olarak La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına taalluk eden 6 Haziran 1947 tarihli La Haye Anlaşmasına memleketimiz 6563 sayılı ve 13 Mayıs 1955 tarihli Kanunla iltihak etmiştir. Bu suretle memleketimizde de yenilik tetkikine tabi tutulan ihtira beratı talepleri bu ihtiraların yenilik vasfını haiz olup olmadıkları noktasından tetkik edilmek üzere, La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsüne gönderilmeye başlanmıştır.

Takriben 15 seneye yakın bir müddet içinde yapılan tatbikattan alınan neticelere göre 6 Haziran 1947 tarihli La Haye Anlaşmasının birtakım hükümlerinin değiştirilmesi lüzumu belirmiş ve bu maksatla âza Devletler La Haye'de toplanacak Diplomatik Konferansa Holanda Hükümeti tarafından davet edilmişlerdir. Bu konferans Şubat 1961 bidayetinde La Haye'de toplanmış ve etraflı bir surette yapılan tetkikler ve müzakereler üzerine değişik yeni metin, 16 Şubat 1961 tarihinde, memleketimizde dâhil olmak üzere, ittifakla kabul olunmuştur.

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsüne dâhil âza Devletler Holanda, Belçika, Lüksemburg, Fransa, Türkiye, Fas, Monako ve İsviçre'dir. Bu devletlerden, memleketimiz hariç olmak üzere, diğerleri değişik Anlaşmayı tasdik etmişlerdir ve tasdik vesikalarını Holanda Hükümetine tevdi etmişlerdir. Yeni metnin yürürlüğe girmesi için yeni 19 maddeden 1 mci fıkrasına göre bütün âza Devletlerin değişik anlaşmayı tasdik etmeleri icabetmektedir. Âza Devletler lehine mühim hükümler ihtiva eden değişik metnin biran evvel yürürlüğe girmesi için esasen memleketimiz adına imza edilmiş olan bu anlaşmanın değişik metninin tasdik buyurulması Büyük Millet Meclisinin yüksek tasvibine arz olunmak üzere ilişik kanun tasarısı hazırlanmıştır.

Maddelerin Gerekçesi :

Madde 1. — 16 Şubat 1961 tarihli La Haye Anlaşmasının ve bu anlaşmanın eki protokolün onaylanmasının uygun bulunduğunu hükme bağlamaktadır. (Madde metni 244 sayılı Kanun hükümlerine uygun olarak kaleme alınmıştır.

Madde 2. — Kanunun yürürlük maddesidir ve mezkûr Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe gireceği belirtilmektedir.

Madde 3. — Madde ile kanun hükümlerini yürütmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Dışişleri Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Dışişleri Komisyonu
Esas No. : 1/353
Karar No. : 12

2 . 3 . 1971

Yüksek Başkanlığa

La Haye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli, La Haye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı, ilgili Bakanlık temsilcilerinin iştirakiyle Komisyonumuzda görüşüldü.

Tümü üzerinde yapılan görüşmeler sonunda, gerekçede de belirtilmiş olduğu veçhile, ihtiralarla berat vermek ve berat taleplerini yenilik tetkikine tabi tutmak suretiyle karşılamak hususundaki Anlaşmada yapılan değişikliğin onaylanması hakkında hazırlanmış bulunan tasarı, Komisyonumuzca da yerinde görülerek aynen kabul edilmiştir.

Mevzuun lüzum ve ehemmiyetini nazarı itibara alan Komisyonumuz, tasarının öncelik ve ivedilikle görüşülmesini temenniye şayan görmüştür. Genel Kurula arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan Manisa E. Akça	Sözcü İzmir Ş. Osma	Kâtip Balıkesir A. I. Kıvrımlı	A. Karahisar M. R. Çerçel
Aydın M. K. Yılmaz	Bursa I. Öktem	İstanbul N. I. Tokgöz	İstanbul M. Yardımcı
İzmir Ş. Adalan	Kocaeli N. Erim	Konya S. Koçaş	Konya Ö. Ölçmen

HÜKÜMETİN METNİ

Lâ Hâye'de Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmanın değiştirilmesine dair 16 Şubat 1961 tarihli Lâ Hâye Anlaşması ve Protokolünün onaylanmasının uygun bulunması hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 13 Haziran 1955 tarihli ve 6563 sayılı Kanunla onaylanmış bulunan Milletlerarası Beratlar Enstitüsünün kurulmasına dair 6 Haziran 1947 tarihli Lâ Hâye Anlaşmasını değiştiren 16 Şubat 1961 tarihli Lâ Hâye Anlaşmasının ve bu Anlaşmaya Ek Protokolün onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

22 . 6 . 1970

Başbakan	Devlet Bakanı
<i>S. Demirel</i>	<i>R. Sezgin</i>
Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
<i>H. Atabeyli</i>	<i>T. Bilgin</i>
Adalet Bakanı	Millî Savunma Bakanı
<i>Y. Ziya Önder</i>	<i>A. Topaloğlu</i>
İçişleri Bakanı	Dışişleri Bakanı
<i>H. Menteseoğlu</i>	<i>İ. S. Çağlayangil</i>
Maliye Bakanı	Millî Eğitim Bakanı
<i>M. Erez</i>	<i>O. Oğuz</i>
Bayındırlık Bakanı	Ticaret Bakanı
<i>T. Gülez</i>	<i>G. Titrek</i>
Sağ. ve Sos. Y. Bakanı	Güm. ve Tekel Bakanı
<i>V. Â. Özkan</i>	<i>İ. Birincioğlu</i>
Tarım Bakanı	Ulaştırma Bakanı
<i>İ. Ertem</i>	<i>N. Mentese</i>
Çalışma Bakanı	Sanayi Bakanı
<i>S. Öztürk</i>	<i>S. Kılıç</i>
En. ve Ta. Kay. Bak.	Turizm ve Ta. Bakanı
<i>S. O. Avcı</i>	<i>N. Cevheri</i>
İmar ve İskân Bakanı	Köy İşleri Bakanı
<i>H. Nakiboğlu</i>	<i>T. Kapanlı</i>
Orman Bakanı	Genç. ve Spor Bakanı
<i>H. Özalp</i>	<i>İ. Sezgin</i>

MİLLETLERARASI BİR BERATLAR BÜROSU KURULMASINA AIT 6 HAZİRAN 1947 TARİHLİ LA HAYE ANLAŞMASININ 16 ŞUBAT 1961 TARİHİNDE LA HAYE'DE YAPILAN DEĞİŞİK METNİ

Âkad Devletler,

Sınai mülkiyetin himayesi için 20 Mart 1883 tarihinde Paris'te imzalanan ve bu kere 31 Ekim 1958 tarihinde Lizbon'da değişikliğe tabi tutulan Mukavelenamenin 15 ne maddesine göre ve,

Milletlerarası bir Beratlar Bürosu kurulması hususunda 6 Haziran 1947 tarihinde La Haye'de imzalanan Anlaşmanın bâzı hükümlerinin değiştirilmesine bağlanan alâkayı müdrük olarak,

Bu maksatla salâhiyetli mümessiller tâyin etmişler ve bu mümessiller aşağıdaki hükümleri kabul eylemişlerdir.

Madde : 1

1. — 6 Haziran 1947 tarihli La Haye Anlaşmasıyla kurulup Milletlerarası Beratlar Enstitüsü unvanını alan Milletlerarası Beratlar Bürosu, her âza devletin millî idaresi veya, 2 ne maddenin tarifine göre, Enstitüye âza olan her Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşkilât tarafından alınmış berat taleplerine veya verilmiş beratlarla mevzu teşkil eden ihtiraların yeniliği hususunda mucip sebepli mütalâalar vermekle vazifelendirilmiştir.

Münhasıran başka bir devletin idaresine veya Milletlerarası ve hükümetlerarası bir teşkilâta gönderilmek üzere bir âzâ devletin millî idaresine tevdi edilmiş olan talepler, bu Anlaşmanın kasdettiği mânada bu idare tarafından alınmış berat talepleri olarak telâkki edilmez.

2. — Bundan başka bu maddenin 1 ne fıkrasında zikredilen ihtiralar için aynı fıkroda derpiş olunan mütalâalardan ayrı mahiyette mütalâalar, 6 ne madde ile tesis olunan İdare Heyeti ile daha evvel mutabık kalmak şartı ile, Enstitü tarafından verilebilir.

3. — Enstitü, ayrıca, her talebedenin hesabına olmak üzere, tekniğin vaziyetini gösteren, vesikalara müstenit, her türlü tetkike girişebilir.

Madde : 2

1 ne maddenin 1 ne ve 2 ne fıkralarında derpiş olunan mucip sebepli mütalâaları hazırlamayı Enstitünün ihtimamına emanet etmiş ve ihtira beratı vermekle vazifelendirilmiş olan her Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşkilât, 9 neu maddenin 1 ne fıkrasında tesbit edilmiş şartlara riayet ederek enstitü ile bir mukavele akdetmek suretiyle, bu Anlaşmanın 5 ne, 6 ne, 8 ne, 9 ne, 12 ne, 13 ne, 14 ne ve 17 ne maddeleriyle Protokolün 1 ne maddesinde tarif edilen haklar ve vecibelerle, Enstitüye, âza olabilir.

Bu protokol bu Anlaşmanın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

Madde : 3

1 ne maddenin 1 ne fıkrasında zikredilen mucip sebepli mütalâa, mahiyeti ve genişliği Protokolün 1 ne maddesinin 1 ne, 2 ne ve 3 ne fıkralarında tesbit olunan ve vesikalara raci bir tetkike dayanan bir mütalâadır.

Madde : 4

Âza Devletler, ülkelerinde hüküm ifade eden berat taleplerinin veya beratların tamamının veya bir kısmının 1 ne maddenin 1 ne fıkrasında yazılı mucip talepli bir mütalâaya mevzu teşkil etmesi mecburiyetini kendi millî kanuni mevzuatında veya milletlerarası Anlaşmalar yolu ile derpiş etmeye taahhüdederler.

Madde : 5

Enstitü, vazifesini görebilmek için, âza Devletler ve teşekküller idareleri tarafından nesredilen ve verilmiş beratları veya berat taleplerini ihtiva eden fasikülleri bedelsiz olarak bu devletlerden veya teşekküllerden almak hakkını haizdir.

Madde : 6

1. — Enstitü, âza Devletlerin veya teşekküllerin birer mümessilden ibaret olmak üzere bu devletlerin veya teşekküllerin mümessillerinden mürekkep bir İdare Heyeti tarafından idare edilir.

2. — Her âza Devlet İdare Heyetinde temsil edilmesini, icabında, diğer bir âza Devletin mümessiline tevdi edebilir. Bununla beraber İdare Heyeti âzasından hiçbirini iki devletten fazlasını temsil edemez.

3. — İdare Heyeti dahilî nizamnamesini tanzim eder ve her yıl reisini seçer. İdare Heyeti reisin, âzadan üçte birinin veya, müstacel hallerde, Enstitü Müdürünün dâveti ile toplanır.

Madde : 7

Bu Anlaşmanın diğer hükümleriyle kendisine havale edilmiş vazifelerden başka İdare Heyeti, Enstitünün umumi siyasetini tâyin ve faaliyetini tanzim ve murakabe eder ve bilhassa,

1) Bu Anlaşmanın yürütülmesi için lüzumlu nizamnameleri yapar ve bunların tatbikini murakabe eder;

2) Her yıl bütçeyi ve, icabında, tâdiller ve ilâveler ihtiva eden bütçeleri reye koymak suretiyle kabul ve tasdik eder ve tatbikini murakabe eyler;

3) Yıllık hesapları ve envanteri tetkik ve tasdik eder;

4) Enstitünün faaliyetine ait yıllık raporu tasdik eder;

5) Enstitünün Müdürünü ve Malî mürakıbını âza Devletlerin vatandaşları arasından tâyin eder, birinin ve diğerinin aylıklarını ve istifade edecekleri munzam menfaatleri tesbit eyler ve bunlar üzerinde disiplin salâhiyetini kullanır;

6) Müdüre lüzumlu umumi direktifleri ve malî murakıba faydalı bilûmum talimatı verir ve bu direktiflere ve talimata göre icraata nezaret eyler;

7) Müdürlüğe bağlı işlerin listesini tesbit ve, Müdürün mütalâasını aldıktan sonra, bu işleri görecek olanları tâyin ve bunların aylıklarını ve istifade edecekleri munzam menfaatleri tesbit eder ve bunlar üzerinde disiplin salâhiyetini kullanır;

8) Memurların tabi olacakları usul ve kaideleri tesbit eder;

9) Memurların ücretleri miktarını ve baremini ve istifade edecekleri munzam menfaatlerin mahiyetini ve verilmesi kaidelerini tesbit eyler;

10) 11 nci madde hükümlerine göre Enstitünün hukukî ehliyetini kullanmak hususunda Müdüre mezuniyet verir.

Madde : 8

1. — İdare Heyetinin reye konmayı icabettiren her kararı için reye müracaat edilir. Bu suretle rey verilmesinde her âza Devletin veya Teşkilâtın mümessili bir reye sahiptir.

Bununla beraber, âza bir Devletin veya teşekkülün senelik aidatı üzerinde tesiri olan meselelerde ve bu reye konmanın neticesi ne olursa olsun, her âza Devletin veya teşekkülün mümessili, bu maddenin 2 nci, 3 ncü ve 4 ncü fıkraları hükümlerine göre rey hakları tanınmasının tanzim edilmiş olduğu şekilde yeniden reye konmayı talebedebilir. Karar reye konma neticesinde taayyün eder.

2. — [Bu yeniden reye konmada, her âza Devlet veya teşekkül mümessilinin on reyi olup bu miktarı, 13 ncü maddenin 3 ncü fıkrasında tarif edildiği üzere, o devletin veya teşkilâtın senelik aidatı meblâğının, bu fıkranın 3 ncü cümlesinde tarif edilen, hesap vahidile yapılan bölme neticesinde müsavi miktarda rey adedi inzıam eder.

Bu suretle rey adedi, genişletilerek, daha yüksek adedin tamamına iblâğ olunur. Bununla beraber bir âza devlet veya teşkilât mümessiline tanınan reylerin adedi yekûnu diğer bir âza devlet veya teşkilât mümessilinin haiz olduğu rey adedi yekûnunun beş mislini geçemez.

Hesap vahidi, âza devletlerin veya teşkilâtın senelik aidatı miktarının, âza devletler veya teşkilât adedinin on ile çarpma hâsılı olan adedle bölme neticesinde elde edilen miktardır.

3. — Her âza devlet veya teşkilât mümessiline tanınan rey adedi her sene başında, sondan evvelki senenin aidatı esasına göre tâyin edilir.

4. — Bir devletin veya teşkilâtın kabulünü takibeden ve bu maddenin 3 ncü fıkrası hükümleri tatbik edilemeyecek olan devrede bu âza devlet veya teşkilât mümessilinin haiz olacağı rey adedi İdare Heyeti tarafından tesbit olunur.

Madde : 9

1. — İdare Heyetinin aşağıda yazılı kararları için âza devletler veya teşkilât mümessillerinin haiz olduğu reyler yekûnunun üçte iki ekseriyeti lâzımdır.

a) Devletlerle veya Milletlerarası ve Hükümetlerarası Teşkilâtla Anlaşmalar âkdi ve zikredilen anlaşmaların tatbiki hususunda lüzumlu nizamnamelerin kabulü veya tâdili;

b) Bu Anlaşmaya lüzumlu nizamnamelerin ve muhtelif sınıf memurlara tatbik edilecek hükümlere ait nizamnamelerin kabulü veya değiştirilmesi;

c) 1 nci maddenin 2 nci fıkrasında zikredilen mütalâaların verilmesi;

d) Müdürün tâyini;

e) 12 nci maddenin 2 nci fıkrasında derpiş olunan muhasebe plânının değiştirilmesi;

f) 17 nci maddede zikrolunan merkez dışı servislerin kurulması.

2. — Diğer kararlar leh veya aleyhte verilen reyler yekûnunun âdi ekseriyetiyle alınır.

Reylerin eşitliği halinde ikinci defa reye konur; bu halde rey eşitliği teklif edilen kararın reddini tazammun eder.

Madde : 10

Müdür Protokol hükümlerine, İdare Heyeti tarafından tesbit olunan nizamnamelere ve bu Heyet tarafından verilmiş umumî direktiflere göre Enstitüyü sevk ve idare eder.

Madde : 11

1. — Enstitü hükmî şahsiyeti haizdir. Enstitü her âza devlette millî mevzuatın hükmî şahıslara tanıdığı en geniş hukukî ehliyetten istifade eder.

2. — Enstitünün hukukî ehliyetinin kullanılması Protokolda tesbit edilen hudutlar içinde olmak üzere Müdüre tevdi edilmiştir.

Madde : 12

1. — Âza Devletler ve Teşekküller bir giriş aidatı tediye ederler.

2. — Devletlerin giriş aidatı, 20 Mart 1883 tarihinde Paris'te imzalanan ve bu kere 31 Ekim 1958 tarihinde Lizbon'da değiştirilen Sınai Mülkiyetin Himayesine Mahsus Mukavelenamenin 13 ncü maddesinin 8 nci ve 9 ncü fıkralarında derpiş olunan hükümlerin tatbiki suretiyle tasnif ve ithal olundukları sınıfın vâhitleri adediyle taayyün eder. Vâhiin balığ olduğu miktar Enstitünün merkezinin bulunduğu memleketin borsasında iki kilogram halis altının kabul tarihindeki raici bedeline tekabül eder.

3. — Teşkilâtın giriş aidatı Enstitü ile akdedilen ve 2 nci maddede yazılı olan anlaşma ile taayyün eder.

Madde : 13

1. — Enstitünün senelik masrafları :

- a) Âza devletlerin ve teşkilâtın senelik aidatı,
- b) 1 nci maddenin 3 nü fıkрасında zikredilen hizmetlerin karşılığı,
- c) Bütün diğer tahsilât ve bilhassa Enstitünün mallarının geliri ile karşılanır.

2. — Enstitünün senelik masrafları idare masraflarından ve tetkik masraflarından terek-kübeder.

Bu masrafların dağıtımı, İdare Heyeti tarafından âdi ekseriyetle kabul edilen ve icabında 9 nu maddenin 1 nei fıkrasında yazılı mevzuat ekseriyetle tadil olunan bir muhasebe plânına göre yapılır. Bu muhasebe plânı, İdare Heyeti tarafından tâyin edilen hesap mütehasıslarının bir raporu üzerine tesbit edilir.

Bu muhasebe plânını esas alarak İdare Heyeti masraflarının yüzde nisbetini tâyin eder. Bu yüzde nisbet her beş senede bir, gelecek beş senelik devre için tesbit olunur.

3. — Âza Devletlerin ve Teşekküllerin senelik aidatı, bu maddenin 1 nei fıkrasının (b) ve (c) şıklarında gösterilen karşılıklar ve tahsilât indirildikten sonra, geri kalan senelik masraflar mebalîğini karşılar.

İdare masraflarını karşılayan kesir, bahis mevzuu olan bütçe senesi esasında her Devletin veya her teşkilât idaresi tarafından alınan berat talebî addedinin binle bölmesinin bir üst vâhide irca olunan bölümüne, onların her biri için, müsavi olan emsallerle mütenasipen âza devletler ile teşkilât arasında tevzi edilir.

Tetkik masraflarını karşılayan kesir, bahis mevzuu olan bütçe senesi esasında enstitüden talebedilen ve 14 nü maddede zikrolunan mütalâaların adediyle mütenasip olarak tevdi olunur.

4. İdare Heyeti her bütçe senesinin başlamasından evvel her âza Devletin veya teşkilâtın mezkûr bütçe senesi içinde tediyeye etmesi lâzım gelen ve idare masraflarını karşılayan aidatın muvakkat meblâğını ve ondördüncü maddede zikri geçen mütalâa taleplerine, bahis mevzuu olan bütçe senesi içinde, tatbik edilecek götürü tarifeyi tesbit eder.

Bu suretle yapılan tediyeler bahis mevzuu olan bütçe senesinde âza devletler veya teşekküller tarafından ödenmesi icabeden senelik aidata avans teşkil eder.

5. Yukarıda yazılı senelik aidatı tâyin maksadıyla İdare Heyeti, bu Anlaşmanın 1 nei maddesinin 2 nei fıkrasında ve Protokolün 1 nei maddesinin 2 nei ve 3 nei fıkralarında derpiş olunan mütalâalar için, bu gibi mütalâaların tanzimi hususunda lüzumlu çalışmaların ehemmiyetiyle mütenasip emsalleri, Protokolün 1 nei maddesinin 1 nei fıkrasında tarif edilen tetkiklere dayanan mütalâaların tanzimine lüzumlu çalışmaların ehemmiyetine ârif yaparak tesbit eder.

6. İdare Heyeti 1 nei maddenin 3 nü fıkrasında yazılı hizmetlerin meblâğını tesbit eder; bu meblâğ bu gibi hizmetlerin ifası için lüzumlu idare ve tetkik masraflarının heyeti mecmuasından aşağı olamaz.

Madde : 14

1. Her âza Devletin 13 nü maddenin 3 nü fıkrasının 3 nü paragrafında derpiş olunan senelik aidatının kesrini tâyin için

(a) Bu Devletin millî idaresi tarafından istenilen veya gönderilen 1 nei maddenin 1 nei ve 2 nei fıkralarında yazılı mucip sebepli mütalâalar göz önünde tutulur;

(b) Bundan başka, enstitüye bir işaret bulunması mahfuz kalmak kaydıyla, bu âza Devletin koyduğu şartlar içinde hakiki veya hükmî şahıslar tarafından istenilen 1 nei maddenin 1 nei ve 2 nei fıkralarında yazılı mucip sebepli mütalâalar nazarı itibara alınabilir.

2. Âza teşekküllere gelince, 13 nü maddenin 3 nü fıkrasının 3 nü paragrafında derpiş olunan senelik aidat kesrinin tâyini için yalnız birinci maddenin 1 nei ve 2 nei fıkralarında yazılı ve bu teşkilât tarafından istenilen mucip sebepli mütalâalar göz önünde tutulur.

Madde : 15

1. Enstitü, sinai mülkiyetin himayesine müteallik mülletlerarası anlaşmaların hazırlanmasına veya tatbikine, kendi faaliyetini alâkadar ettiği nisbette, iştirak edebilir.
2. Bu Anlaşmalarla vücuda getirilen teşkilât içinde enstitü temsil edilebilir.

Madde : 16

1. Enstitünün İdare Merkezi Lâ Haye'de olmak üzere tesbit edilmiştir.
2. Enstitü Holânda Hükümetinin himayesi altına konulmuştur.

Madde : 17

1. Bir âza Devlet veya teşkilât tarafından istenilen mütalâaların hazırlanması Almanca, İngilizce, Fransızca ve Hollanda'cadan başka bir lisanda vesikalara müsteniden tetkikler yapılmasını icabettirdiği takdirde, enstitü bu işi deruhte etmek için merkez dışı servisler kurabilir; bundan dolayı husule gelebilecek munzam mali külfetler o devlete veya teşkilâta aittir.

2. Âza devletlerin veya teşekküllerin hususi ihtiyaçlarını tatmin etmek için enstitü aynı veçhile harekette muhtardır.

Madde : 18

1. Bu Anlaşma, Sinai Mülkiyetin Himayesi için 20 Mart 1883 tarihinde Paris'te imzalanmış ve son olarak 31 Ekim 1958 tarihinde Lizbon'da değiştirilen Mukavelenameye dâhil her Devletin imzasına 31 Aralık 1961 tarihine kadar açıktır.

2. Bu Anlaşma tasdik edilecek ve tasdik vesikaları Holânda Dışişleri Nezaretine tevdi olunacaktır.

Madde : 19

1. Bu Anlaşma, 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmaya taraf, imzalayan devletlerin, tasdik vesikalarının hepsinin tevdiini mütaakıp bir ay sonra yürürlüğe girer.

2. — 6 Haziran 1947 tarihli Anlaşmaya dâhil olmayan ve bu Anlaşmayı imzalayan her Devlet için bu Anlaşma, bu maddenin 1 nci fıkrasında yazılı tasdik vesikalarından sonuncusunun tevdiine tekaddüm etmek suretiyle imzalamaya ait tasdik vesikasını tevdi edildiği takdirde aynı fıkrada derpiş olunan tarihte, veya imzalamaya ait tasdik vesikasının tevdiinin daha sonra olması halinde, bu tevdiden bir ay sonra yürürlüğe girer.

Madde : 20

1. — 18 nci maddede zikredilen Mukavelenameye dâhil olduğu halde bu Anlaşmayı imza etmemiş olan her Devlet, bu Anlaşmaya iltihak edebilir.

2. — İltihak vesikaları Holânda Dışişleri Nezaretine tevdi edilir.

3. — İltihak, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade eder. İltihak vesikaları bu tarihten sonra tevdi edildiği ve iltihak vesikalarında daha sonraki bir tarih zikredilmediği takdirde, iltihak bu tevdiden bir ay sonra hüküm ifade eder.

Madde : 21

Bu Anlaşmaya dâhil her Devlet, yazılı olarak Holânda Dışişleri Nezaretine iş'arda bulunmak suretiyle bu Anlaşmadan çıkabilir. Anlaşmadan çıkma bu husustaki işarı Holânda Dışişleri Nezaretinin aldığı seneyi takibeden ikinci senenin 31 Aralık tarihinde hüküm ifade eder.

Madde : 22

1. — Bu Anlaşma, bilhassa Enstitü tarafından görülen hizmetlerin ıslahına ve lüzumunda Enstitünün faaliyet sahasını geliştirmeye yarıyacak değişikliklerin yapılması için uygun zamanda gözden geçirilecektir.

2. — Bu değişikliklerin fasılları esnasında protokol ve eki, âza Devletler mümesillerinin bir konferansı ile ve derhal hüküm ifade etmek üzere değiştirilebilir. Bu konferans, değişikliklerin yürürlüğe girmesi için daha geç bir tarih tesbit edilebilir. Bu değişiklikler temsil edilen Devletlerin ittifakiyle kararlaştırılır.

MADDE : 23

Holânda Dışişleri Nezareti bu Anlaşmayı imza eden veya bu Anlaşmaya iltihak eyliyen Devletlere aşağıdaki hususları bildirir :

- (1) İmzaları ve onay belgelerinin tevdiini;
- (2) İltihak vesikalarının tevdiini ve bu iltihakların hüküm ifade edeceği tarih;
- (3) Bu Anlaşmanın 19 ncu madde hükümlerine tevfikan yürürlüğe girdiği tarihi ;
- (4) 21 nci maddede zikredilen Anlaşmadan çıkma ihbarlarını ve Anlaşmadan çıkmanın hüküm ifade ettiği tarihi;
- (5) 22 nci maddenin 2 nci fıkrasında derpiş olunan şartlar altında protokolün ve ekinin değişiklikleri metnini.

Yukardaki hükümleri tasdik zımında aşağıda imzaları bulunan tam salâhiyetli mümesiller, yoluna uygun olarak tanzim edildiği kabul olunan salâhiyetnamelerini ibraz ederek bu Anlaşmayı imzalamışlardır.

16 Şubat 1961 tarihinde La Haye'de tek nüsha olarak Fransızca lisasında yapılmış olan bu Anlaşma Holânda Hükümetinin arşivine tevdi olunacaktır. Aşına mutabık olduğu tasdik edilen bir suret bu Hükümet tarafından diplomatik kanaldan Anlaşmayı imzalayan veya Anlaşmaya iltihak eden her Devletin Hükümetine verilecektir.

Belçika için

Monako için

Fransa için

Holânda için

Lüksemburg için

İsviçre için

Fas için

Yugoslavya için

Türkiye için

PROTOKOL

MADDE : 1

1. — Anlaşmanın 3 nci maddesinde yazılı tetkikler için bu Protokolün ekinde zikredilen vesikalar, ihtiyaç halinde müracaat edilecek olanların asgarisini teşkil eder. Enstitüde kullanılmakta olan tasnifin tâlî kısımlarının ihtiva ettiği vesikalar ile, mahiyetleri itibariyle bu vesikalarla alakalı olan ve tetkika tabi tutulan ihtiralar ve yakın vaziyetteki tâlî kısımların ihtiva ettiği vesikalar göz önünde tutulur.

2. — Her âza Devlet veya Teşkilât, bu maddenin 1 nci fıkrasında tarif edilenden daha sınırlı bir tetkika dayanan mütalâalar istemek hakkını haizdir.

Bununla beraber, İdare Heyetinin ittifakla hilâfına aldığı karar müstesna olmak üzere, bu hak, bir rüçhan hakkı mütalebesi dolayısıyla, bu maddenin 1 nci fıkrasındaki tarife göre yapılan bir tetkika müstenit daha evvelki bir mütalâyaya mevzu teşkil eden diğer bir berat talebinin veya diğer bir beratın ihtiva ettiği ihtiranın aynı ihtiraa mütaallik berat talepleri veya beratlar için kullanılamaz.

3. — İdare Heyeti ile önceden mutabakat hususu anahfuz kalmak üzere, bir âza Devlet veya Teşkilât bu maddenin 1 nci fıkrasında tarif edilen tetkikten daha geniş bir tetkika dayanan mütalâalar alabilir.

MADDE : 2

Anlaşmanın 10 ncu maddesiyle verilen salâhiyetini hudutları içinde olmak üzere müdür;

(1) Bütçeyi hazırlar ve icra eder;

(2) İdare Heyetine senelik hesapları ve envanteri arz eder;

(3) Anlaşmanın 7 nci maddesinin (3) ve (7) rakamlarında gösterilenler haric olmak üzere memurlar alır ve tâyin eder;

(4) Tâyin ettiği memurların ilerlemesini tanzim eder ve bu memurlar üzerinde disiplin salâhiyetini kullanır;

(5) İdare Heyetine Enstitünün faaliyetine aid olmak üzere her sene bir rapor verir;

(6) Anlaşmanın 7 nci maddesinin (5) rakamında derpiş olunan hâllere aid olanlarla İdare Heyeti âzasına taallük edenler haric olmak üzere, İdare Heyetinin müzakerelerinde hazır olmak hakkını haizdir.

MADDE : 3

Aşağıdaki hâllerde Enstitünün hukukî ehliyetini kullanmak için İdare Heyeti tarafından verilmiş ve reisinin imzasıyla tasdik edilmiş olan salâhiyete ihtiyaç vardır :

(1) İhtiyatî mahiyette olanlar müstesna olmak üzere dâvalarda;

(2) Gayrimenkul alım ve satımına, bu gayrimenkullerin ilzamina ve gayrimenkul inşaatına mütaallik muamelelerde;

(3) Bedelî 20 kilogram halis altına tekabül eden bir meblâğı tecavüz eden sair bütün muamelelerde.

MADDE : 4

Müdürün uzayan gaybubeti veya müdürlük mevkiinin münhal olması hâllerinde Anlaşmanın 10 ncu maddesinde ve bu Protokolün 2 nci maddesinde derpiş olunan salâhiyetler İdare Heyetinin bu hususlarla vazifelendireceği memur tarafından kullanılır.

PROTOKOLÜN EKİ

Protokolün 1 nei maddesinin 1 nei fıkrasında zikredilen ve Milletlerarası Beratlar Enstitüsü tarafından ihtiyaç için kullanılan vesikalar arasında mevcudolması icabeden vesikalar :

A. — BERATLAR

1. Alman Beratları	1877 den itibaren
2. Birleşik Amerika Devletleri Beratları	1921 den itibaren
3. Belçika Beratları	1926 dan itibaren
4. İngiltere Beratları	1909 dan itibaren
5. Fransa Beratları	1902 den itibaren
6. Lüksemburg Beratları	1947 den itibaren
7. Hollânda Beratları	1912 den itibaren
8. İsviçre Beratları	1940 tan itibaren

B. — NEŞREDİLEN BERAT TALEPLERİ :

1. Alman berat talepleri	1957 den itibaren
2. Hollânda berat talepleri	1912 den itibaren
3. İsviçre berat talepleri	1961 den itibaren

C. — MEVKUT NEŞRİYAT VE TEKNİK KİTAPLAR :

Almanca, İngilizce, Fransızca veya Hollândaca neşredilmiş ve en mühimleri arasında intihablanmış mevkut neşriyat ve teknik kitaplar.

A, B ve C de zikredilen vesikalar muntazaman ve günü gününe takibedilecektir.

TEMENNİ

Konferans,

Milletlerarası Beratlar Enstitüsü memurlarının emekliliği hususunda bugüne kadar alınması kabil olan tedbirlerin bilhassa Enstitünün müracaat ettiği sistemlerin tenevvüü dolayısıyla tamamıyla tatmin edici bir usul olmadığına muttali olarak,

Ayrı mahiyetteki meselelerle diğer milletlerarası ve hükümetlerarası teşekküllerin karşılaştığını göz önünde tutarak,

Bundan başka bu teşkilâtın memurları için müşterek bir emeklilik usulünün tesisi hususunda tetkikler yapılmakta olduğunu nazarı itibara alarak,

Enstitünün bu tetkiklere iştirak etmesine imkân verecek her teşebbüse tevessül etmeye İdare Heyetini davet eder,

Ve mütaaddit milletlerarası ve hükümetlerarası teşkilâtın müşterek emeklilik usulüne Enstitünün iştiraki suretinde veya böyle müşterek bir usulün meydana gelmemesi halinde Enstitüye mahsus bir emeklilik usulü şeklinde bütün memurlara açık yeknesak bir emeklilik usulünün tesisi maksadiyle İdare Heyetinin icabeden her teşebbüse girişmesini temenni eyler.

